

INHOUD

Voorwoord	vii
I. De stem van de stilte	1
II. De twee paden	21
III. De zeven poorten	43
Noten	71
Index	101

VOORWOORD

De volgende bladzijden zijn ontleend aan 'Het boek van de gulden voorschriften', een van de werken die in het Oosten onderzoekers van de mystiek ter hand worden gesteld. De kennis ervan is verplicht in die school, waarvan de leringen door veel theosofen worden aangenomen. Omdat ik veel van deze voorschriften uit het hoofd ken, was het vertalen ervan voor mij een vrij gemakkelijke taak.

Het is bekend dat de methode van spirituele ontwikkeling in India van goeroe (leraar of meester) tot goeroe verschilt, niet alleen omdat ze tot verschillende filosofische scholen behoren, waarvan er zes zijn, maar omdat elke goeroe zijn eigen stelsel heeft dat hij gewoonlijk strikt geheimhoudt. Maar achter de Himālaya verschilt de methode in de esoterische scholen niet, tenzij de goeroe eenvoudig een lama is, met maar weinig meer kennis dan degenen die hij onderwijst.

Het boek waaruit ik hier vertaal maakt deel uit van dezelfde reeks als die waaraan de 'stanza's' van het

Boek van Dzyan zijn ontleend, waarop *De geheime leer* is gebaseerd. Het grote mystieke werk getiteld *Paramārtha*, dat volgens de legende van Nāgārjuna aan de grote arhat ter hand werd gesteld door de nāga's of 'slangen' (in feite een naam die aan de ingewijden van de oudheid werd gegeven), en het 'Boek van de gulden voorschriften' zouden dezelfde oorsprong hebben. Toch treft men de leefregels en denkbelden ervan, hoe edel en authentiek ook, vaak in verschillende vormen aan in Sanskrietwerken zoals de *Jñāneśvarī*, die voortreffelijke mystieke verhandeling waarin Krishṇa aan Arjuna de staat van een volledig verlichte yogī gloedvol beschrijft; en men vindt ze ook in sommige *Upanishads*. Dit is alleen maar logisch, omdat de meeste zo niet alle grote arhats, de eerste volgelingen van Gautama Boeddha, geen Mongolen waren, maar hindoes en ārya's, vooral zij die naar Tibet emigreerden. De werken die alleen al door Āryāsaṅga zijn nagelaten zijn heel talrijk.

De oorspronkelijke *voorschriften* zijn gegraveerd op dunne langwerpige platen; kopieën zijn er vaak op schijven. Deze schijven of platen worden gewoonlijk bewaard op altaren van de tempels die zijn verbonden aan de centra waar de zogenaamde 'contemplatieve' of mahāyāna (yogāchāra) scholen zijn

gevestigd. Ze zijn op verschillende manieren geschreven, soms in het Tibetaans maar meestal in beeldschrift. De priester taal (Senzar) kan worden weergegeven in een eigen alfabet, maar kan ook op verschillende andere manieren worden geschreven in geheime lettertekens, die meer het karakter hebben van ideogrammen dan van lettergrepen. Een andere methode (lug in het Tibetaans) is het gebruik van getallen en kleuren, die elk overeenkomen met een letter uit het Tibetaanse alfabet (dertig enkelvoudige en vierenzeventig samengestelde letters) die zo een volledig cryptografisch alfabet vormen. Wanneer de ideogrammen worden gebruikt is er een duidelijke manier om de tekst te lezen; in dit geval staan de symbolen en tekens die in de astrologie worden gebruikt, namelijk de twaalf tekens van de dierenriem, en de zeven primaire kleuren die ieder drie nuances hebben – namelijk de lichte, de primaire en de donkere – voor de drieëndertig letters van het enkelvoudige alfabet, voor woorden en zinnen. Als volgens deze methode de twaalf ‘dieren’ vijf keer worden herhaald en gekoppeld aan de vijf elementen en zeven kleuren, dan vormen ze een heel alfabet bestaande uit zestig heilige letters en twaalf tekens. Een teken geplaatst aan het begin van de tekst geeft aan of de lezer deze

moet spellen op de Indiase manier, waarbij ieder woord eenvoudig een omzetting van het Sanskriet is, of volgens het Chinese beginsel van het lezen van ideogrammen. De gemakkelijkste manier is echter die waarbij de lezer geen specifieke taal nodig heeft, of vrij wordt gelaten *elke* gewenste taal te gebruiken, omdat de tekens en symbolen, evenals de Arabische getallen of cijfers, het gemeenschappelijke en internationale eigendom waren van ingewijde mystici en hun volgelingen. Dezelfde eigenschap is kenmerkend voor een van de Chinese manieren van schrijven, die met evenveel gemak kan worden gelezen door iedereen die bekend is met die karakters: een Japanner bijvoorbeeld kan deze even gemakkelijk in zijn eigen taal lezen als een Chinees in de zijne.

Het boek van de gulden voorschriften – waarvan sommige vóórboeddhistisch zijn en andere tot een latere tijd behoren – bevat ongeveer negentig verschillende korte verhandelingen. Daarvan heb ik er jaren geleden negenendertig uit het hoofd geleerd. Om de overige te vertalen zou ik aantekeningen moeten raadplegen die verspreid staan in zoveel geschriften en memoranda die in de laatste twintig jaar zijn verzameld en nooit zijn geordend, dat die taak lang niet gemakkelijk zou zijn. Ze zouden ook niet alle

vertaald kunnen worden en aan een wereld worden gegeven die te zelfzuchtig is en te veel gehecht aan voorwerpen van de zintuigen om ook maar enigszins voorbereid te zijn zo'n verheven ethiek in de juiste geest te ontvangen. Want tenzij een mens ernstig volhardt in het streven naar zelfkennis, zal hij nooit aan zulke raadgevingen een gewillig oor lenen.

En toch staat boek na boek van de oosterse literatuur vol met dat soort ethiek, vooral de *Upanishads*. 'Dood elk verlangen naar leven,' zegt Krishna tegen Arjuna. Dat verlangen bestaat alleen in het lichaam, het voertuig van het belichaamde zelf, niet in het ZELF dat 'eeuwig en onvernietigbaar is, en dat niet doodt noch wordt gedood' (*Kaṭha Upanishad*). 'Dood zintuiglijke indrukken', leert *Sutta Nipāta*; 'beschouw genot en verdriet, winst en verlies, overwinning en nederlaag met gelijkmoedigheid'. En ook 'Zoek uw toevlucht uitsluitend in het eeuwige' (*Op.cit.*). 'Vernietig het gevoel van afgescheidenheid', herhaalt Krishna in elke mogelijke vorm. 'Het denkvermogen (manas) dat de zintuigen, die naar alle kanten worden getrokken, volgt, maakt de ziel (buddhi) even hulpeloos als de boot die op het water door de wind overal heen wordt geblazen' (*Bhagavad Gītā*, 2:67).

Daarom vond ik het beter om een weloverwogen

keuze te maken uit die verhandelingen die voor de weinige werkelijke mystici in The Theosophical Society het meest geschikt zijn, en ongetwijfeld aan hun behoeften zullen voldoen. Alleen zij zullen deze woorden van Krishṇa-Christos, het 'hoger zelf', waarderen:

'Wijzen treuren niet om de levenden of om de doden. Nooit heb ik niet bestaan, noch jij, noch deze heersers over mensen; noch zal één van ons ooit hierna ophouden te bestaan' (*Bhagavad Gītā*, 2:11-12).

In deze [Engelse] vertaling heb ik mijn best gedaan om de dichterlijke schoonheid van de taal en de voorstellingswereld van het origineel te bewaren. Het is aan de lezer om te beoordelen in hoeverre ik hierin geslaagd ben.

HPB

FRAGMENT I

DE STEM VAN DE STILTE

Deze voorschriften zijn voor hen die zich niet bewust zijn van de gevaren van de lagere IDDHĪ¹.

Hij die de stem van nāda², het ‘geluidloze geluid’, zou willen horen en begrijpen, moet de aard van dhāraṇā³ leren kennen.

Onverschillig geworden voor objecten van waarneming, moet de leerling de rājā van de zintuigen proberen op te sporen, de voortbrenger van gedachten, hij die illusie opwekt.

Het denken is de grote vernietiger van het werkelijke.

Laat de discipel de vernietiger vernietigen.

Want:—

Als zijn vorm hem onwerkelijk voorkomt, zoals bij het ontwakken alle vormen die hij in dromen ziet;

Als hij heeft opgehouden het vele te horen, kan hij het ENE onderscheiden – de innerlijke klank die de uiterlijke doodt.

Alleen dan en niet eerder zal hij het gebied van asat, het bedrieglijke, verlaten om te komen naar het rijk van sat, het ware.

Voordat de ziel kan zien, moet de innerlijke harmonie worden bereikt, en moeten onze aardse ogen blind worden voor alle illusie.

Voordat de ziel kan horen, moet het beeld (de mens) even doof worden voor lawaai als voor gefluister, voor het getrompetter van olifanten als voor het zilveren gegons van de gouden vuurvlieg.

Voordat de ziel iets kan doorgronden en zich iets zou kunnen herinneren, moet ze één worden met de stille spreker, zoals de vorm waarnaar de klei wordt gemodelleerd eerst één is geworden met het denken van de pottenbakker.

Want dan zal de ziel horen en zich herinneren.

En dan zal tot het innerlijke oor spreken –

DE STEM VAN DE STILTE,

en zeggen:–

Als uw ziel glimlacht, terwijl ze zich baadt in het zonlicht van uw leven; als uw ziel zingt binnen haar cocon van vlees en stof; als uw ziel tranen stort binnen haar burcht van illusie; als uw ziel worstelt om de zilveren draad te verbreken die haar aan de MEESTER⁴ bindt; weet dan, discipel, dat uw ziel van de aarde is.

Als uw ontluikende ziel⁵ het oor leent aan de onrust van de wereld; als uw ziel gevoelig is voor de luidruchtige stem van de grote illusie⁶; als uw ziel, verschrikt bij het zien van hete tranen van leed of verdoofd door angstkreten, zich als een schuwe schildpad terugtrekt in het schild van haar EIGEN IK, leer dan, discipel, dat uw ziel een onwaardige tempel is voor haar stille ‘God’.

Wanneer uw ziel sterker wordt en uit haar veilige

schuilplaats tevoorschijn komt, zich losmaakt van haar beschermende heiligdom, haar zilveren draad ontrolt en vooruitsnelt; als ze haar beeld op de golven van de ruimte ontwaart, en fluistert: ‘Dit ben ik’, – weet dan, discipel, dat uw ziel gevangen is in het web van illusie⁷.

Deze aarde, discipel, is de Hal van Verdriet, waarin langs het pad van ijzingwekkende beproevingen vallen zijn gezet opdat uw EGO verstrikt raakt in de illusie die de ‘grote ketterij’⁸ wordt genoemd.

Deze aarde, onwetende discipel, is slechts de sombere ingang die leidt naar de schemering die aan de vallei van het ware licht voorafgaat – dat licht dat door geen wind kan worden uitgedoofd, dat licht dat zonder pit of olie brandt.

De Grote Wet zegt: ‘Om de KENNER van het ALZELF⁹ te worden, moet u eerst de kenner van het ZELF zijn’. Om kennis van dat ZELF te bereiken, moet u het *zelf* aan het niet-zelf opofferen, het zijn aan het niet-zijn, en dan kunt u tussen de vleugels van de GROTE VOGEL rusten. Ja, zoet is de rust tussen de vleugels van dat wat niet geboren is, noch sterft,

maar het AUM¹⁰ is in alle eeuwigheid¹¹.

Bestijg de Vogel van het Leven, als u kennis wilt verwerven.¹²

Geef uw leven op, als u wilt leven.¹³

Drie hallen, vermoeide pelgrim, voeren naar het einde van uw zwoegen. Drie hallen, overwinnaar van Māra, zullen u door drie toestanden¹⁴ brengen naar de vierde¹⁵ en van daaruit naar de zeven werelden¹⁶, de werelden van eeuwige rust.

Als u hun namen wilt weten, luister dan en onthoud.

De naam van de eerste hal is ONWETENDHEID – avidyā.

Het is de hal waarin u het levenslicht aanschouwd, waarin u leeft en zult sterven.¹⁷

De naam van de tweede hal is de Hal van Lering*.

---

*De hal waarin men gedurende een proeftijd leert.